

Dirk Vyncke, voorzitter Vyncke nv
uit Harelbeke en wereldreiziger

Ondernemen als gevecht tussen de droom en de structuur

Christina Van Geel - auteur, journaliste en radiostem

De droom is als een gps. Als je goed kunt visualiseren wat je wilt, dan kun je het waarmaken. De Chinezen noemen dat 'kijken vanuit de toekomst'. Imagine! Verplaats jezelf naar de toekomst, stel je voor hoe die eruitziet. En kijk dan welke stappen je moet zetten om daar te komen. Hoe gedetailleerder je droomt, hoe beter. In een gps moet je ook straat en huisnummer ingeven om je bestemming te bereiken. Als je dat doet, dan trek je dat doel naar je toe. Je ziet opportuniteiten die je anders niet ziet, je ontmoet mensen die je kunnen helpen. Je wordt door je eigen dromen aangezogen!

Wel, mijn droom, al van toen ik een kind was, werd geleid door mijn nieuwsgierigheid. Ik wil een wereldburger zijn, ik was en ben curieus naar alles wat er in de wereld gebeurt en te zien is. Ik wil deel zijn van de wereld.

Dirk Vyncke: Ik was de jongste zoon thuis, de vierde van vijf kinderen, de lieveling van mijn mama. Ik was een heel levendig kind, heel aanwezig. Ik zweeg niet en ik zat niet stil. Nog altijd niet, vraag maar aan mijn vrouw (lacht). Ik praat met Jan en alleman. 'Moet jij nu altijd met iedereen babbelen?', vraagt ze soms. Maar ik kan niet anders! Een stilte in de lift kan ik bijvoorbeeld niet verdragen. Je zegt toch op z'n minst goeiedag tegen elkaar! In een lift in Singapore verwelkomde ik de mensen ooit met 'welcome on board'. Bleek er een piloot in die lift te staan. We raakten in gesprek, en stel je voor: hij was de piloot die ons later die dag naar Amsterdam zou vliegen. Toen ik 's avonds aan boord stapte, heb ik via de stewardess de kapitein de groeten gedaan. Hij herinnerde me zich en ik heb de hele vlucht vanuit de cabine mogen meemaken! Als je niet praat met mensen maak je dat allemaal niet mee.

En nieuwsgierig was ik ook! Ik zie nog altijd het beeld van mij en mijn neef, twee kleuters op de driewieler op avontuur, we reden de wijde wereld in. Gewoon blokje rond bij ons in het dorp, maar toen was dat voor ons de

hele wereld. Sindsdien ben ik niet meer gestopt met ontdekken.

Verbijstering, verwondering en verdriet

Een paar jaar geleden ben ik met een paar jeeps van Harelbeke naar China gereden, 15.000 kilometer! Dat was een oude jongensdroom. We noemden het de Vlasroute, naar het voorbeeld van de legendarische Zijderoute, en omdat vlas lang geleden vanuit Vlaanderen werd geëxporteerd naar China. De mooiste ervaring van mijn leven.

Het idee achter die droom was onderweg mensen te ontmoeten met wie we dagelijks business deden, maar dan op een heel andere manier. Tijd nemen om echt te luisteren naar elkaar, proberen elkaar te begrijpen en van elkaar te leren. Ook de traagheid van het reizen speelde een belangrijke rol. Door al die landen en culturen met de auto te doorkruisen, voel je de verbondenheid veel sterker.

Je krijgt een gevoel van de afstanden, de verschillen en de gelijkenissen. Echt de tijd nemen om dat allemaal ten volle te beleven was fenomenaal. De landschappen, de ontmoetingen, de wereldsteden: elke dag opnieuw stond ik er verbijsterd en verwonderd naar te kijken. Een fantastische reis.

Kiezen voor kwalitatieve groei

Ondernemen is ook dromen. Maar vaak draait het uit op een gevecht tussen de droom en de structuur waarin die droom moet gegoten worden om te kunnen ondernemen.

Soms verdrukt de structuur de droom en gaat het alleen nog over geld maken. The business of doing business of doing business. De enige drive van de ondernemer wordt dan zorgen dat de aandeelhouders winst maken. Die obsessieve focus op groei is nefast.

Natuurlijk, we kunnen niet zonder groei, zolang we leven is er groei. Maar het hangt er maar vanaf hoe je groei definieert. Bomen groeien niet tot in de hemel, maar elk jaar krijgen ze wel nieuwe blaadjes.

Een mens groeit niet eeuwig door in lengte, maar we kunnen wel vanbinnen blijven groeien. Jezelf intern verrijken in plaats van met meer materiële rijkdom. Datzelfde geldt ook voor de economie. De materiële groei zit vooral nog in Azië, Afrika en Latijns-Amerika. Daar is er nog kwantitatieve groei, maar hier niet meer: hier moeten we kwalitatief groeien, beter doen, meer doen met minder.

Onze vrijmarkteconomie heeft alleen nog een toekomst als ze niet uitsluitend

Bio Dirk Vyncke

Dirk Vyncke is geboren in Kortrijk in 1947. Louis Vyncke, grootvader van Dirk Vyncke, startte in 1912 met de productie van verbrandingsketels voor afval van de vlasverwerking. Nu, 104 jaar later, is Vyncke specialist in het ontwerp en de bouw van industriële energiecentrales die biomassa omzetten in groene en schone energie. Dirk Vyncke maakte van het lokale bedrijf een wereldspeler. Hij liet de wereld kennismaken met zijn passie voor vuur, van Europa over Azië tot Latijns-Amerika. Het bedrijf met thuisbasis in Harelbeke wordt nu geleid door de vierde generatie, Peter en Dieter Vyncke. 'Vuur moet branden' zegt het wapenschild van Vyncke. En dat vuur brandt ook in Dirk Vyncke. Hij praat zoals hij denkt en droomt: vurig.

gaat voor het grote kapitaal, voor de shareholders, maar ook gedreven wordt door de stakeholders, de mensen. Hoe kan de economie de wereld vooruit helpen, de mensen dienen? Dat moet de vraag zijn.

Het Chinese teken voor 'ondernemen' zit eigenlijk mooi in elkaar. Het is opgebouwd uit verschillende delen. Het bevat de begrippen 'idee' of 'droom' en het begrip 'waarmaken' of 'geboren worden'. Een droom die geboren wordt. Het teken zelf bevat het beeld van een boom die groei symboliseert, van een hart en van de zon. Laat de zon schijnen in je hart, open je hart voor anderen. Vraag je af wat je voor anderen kunt betekenen. De mooiste ideeën om de wereld te verbeteren, krijg je door te luisteren naar anderen. En dan moet je dat idee laten groeien, het visualiseren - looking at it from the future! - en het werkelijkheid maken. Dat is ondernemen. 'What can I do for you?': dat is de centrale vraag van de ondernemer.

Waar de vier cirkels elkaar raken

Het is meer dan ooit nodig om jonge mensen te inspireren, om passie over te dragen. We moeten voorkomen dat jonge mensen in hun schulp kruipen, dat ze angstig en cynisch worden en niet meer durven te geloven in de toekomst. Terwijl de wereld zoveel mogelijkheden biedt. Daar moeten we hen weer van laten dromen! Soms vraag ik aan mijn kleinkinderen: 'Waar droom je van?' Dan zeggen ze 'Opie, ik weet dat nog niet.' Ze breken zich het hoofd over welke studierichting ze moeten volgen. Maar het is eigenlijk niet zo belangrijk welke studierichting je precies kiest. Je hebt kinesisten die schitterende ondernemers worden en economen die de beste koks blijken te zijn.

Wat wel belangrijk is, is het antwoord op de vraag 'Wat is je roeping'? De Japanners hebben daar een mooi beeld voor, Ikigai. Ze stellen dat voor aan de hand van vier cirkels. De eerste cirkel stelt je de vraag 'Wat doe je graag?'

de tweede 'Waar ben je goed in?' De derde cirkel gaat over wat de wereld nodig heeft en hoe jij de wereld beter kunt maken met wat je doet. De vierde over de financiële meerwaarde: zal men bereid zijn je hiervoor te betalen. De plaats waar de vier cirkels elkaar overlappen, daar ligt je roeping, dat is je levensdoel. Dat pad moet je gaan.

Ondernemen is ook dromen. Maar vaak draait het uit op een gevecht tussen de droom en de structuur waarin die droom moet gegoten worden om te kunnen ondernemen. Soms verdrukt de structuur de droom en gaat het alleen nog over geld maken.

Al het water stroomt naar dezelfde zee

Vroeger ging ik mijn ondernemersverhaal wel eens vertellen op scholen. Ik stelde dan soms de vraag: 'Waarom is iedereen uniek? Dat is toch wonderlijk! Er is nooit iemand geweest zoals jij en er zal ook nooit meer iemand zo zijn. Waarom is dat?' Da's een filosofische vraag. En toen antwoordde een meisje van veertien jaar: 'We zijn allemaal anders omdat we elkaar nodig hebben'. Dat is ontroerend eigenlijk, hé! En het klopt. Wat kun jij alleen, wat kan ik alleen? Niet veel. Maar we kunnen zoveel meer als we het samen doen, omdat we elkaar aanvullen, omdat we allemaal uniek zijn. Anders, maar toch met elkaar verbonden.

Net zoals zoveel mensen ben ik katholiek opgevoed. Maar ik droom vooral van grote interreligieuze verbondenheid. Denken in verschillende religies verbreekt die verbondenheid weer. Het anders zijn wordt gezien als een mankement, het wordt niet aanvaard. Dat vind ik verschrikkelijk. Mijn grote droom is dat we beyond religion kunnen samenleven. Dat we weer die verbondenheid kunnen voelen. Het kan zo mooi zijn. Maar door

ons anders-zijn als een probleem te beschouwen, maken we zoveel kapot. Dat is een groot verdriet van mij.

In India bestaat het beeld van godsdiensten als allemaal verschillende stromen. Maar uiteindelijk stroomt al dat water naar dezelfde zee.

Volg die ster

We denken te vaak dat onze dromen te moeilijk zijn om waar te maken. Het eeuwige gevecht, ook bij mij, tussen de droom en wat wij denken dat 'maar' de realiteit kan zijn. Een professor van me heeft me ooit eens gevraagd een plan te maken van wat ik allemaal nog wilde doen. Ik heb dat papiertje altijd bewaard, het is een leidraad geworden. En weet je wat, dat is toch wel uitgekomen zeker! Tien jaar later dan gepland, maar dat is niet erg. Er zijn altijd factoren van buitenaf die je niet kunt voorspellen. Maar dat je die leidraad volgt in je leven, dat pad van je dromen, dat is belangrijk.

Waarom doe je wat je doet? Dat is ook iets wat mij fascineert.

In mijn geval: ik kan niet anders. Het zit in mij. In mijn ziel. Als ik mezelf kan ontwikkelen en iets kan doen voor andere mensen, dan 'jeun' ik mij, dat geeft me een gevoel van diepe vreugde. Dat is mijn hoger doel. En het is de nieuwsgierigheid die me altijd voortdrijft: wat kunnen we er morgen van maken? Idealisme ook: hoe kunnen we morgen beter maken dan vandaag? Wat is die polaris, die poolster, die je wilt volgen? Die ziel die zoekt naar zijn levensbestemming, naar die roeping, dat vlammetje brandt voortdurend in mij.

www.vyncke.com